

ROMEO

WILLIAM
SHAKESPEARE

SEN
ČAROVNÉ NOCI

A MIDSUMMER
NIGHT'S DREAM

NAKLADATELSTVÍ ROMEO

Přeložil Jiří Josek

*Publikace vychází v rámci výzkumného záměru MSM0021620824
„Základy moderního světa v zrcadle literatury a filozofie“ řešeného na FF UK.*

Translation, Preface, and Commentary © Jiří Josek, 2010
© Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, 2010

ISBN 978-80-86573-22-9

PŘEDMLUVA

Sen čarovné noci je komedie, kterou Shakespeare zřejmě napsal brzy po tragédii **Romeo a Julie** a před historickou hrou **Král Richard II.** Tyto tři hry, každá v jiném žánru, z něj v krátké době učinily nejuznávanějšího dramatika Anglie. Hry spojuje silný poetický náboj a formální vytríbenost. S tragédií **Romeo a Julie** má **Sen čarovné noci** navíc společnou výchozí situaci: mladí milenci musí čelit rodičům, kteří jejich lásce nepřejí.

Sen čarovné noci patří k několika málo hrám, u nichž autor zřejmě nevycházel z žádného přímého pramene. Jako další se uvádějí **Marná lásky snaha** a **Bouře**. Přímý pramen nemá zřejmě ani komedie **Veselé paničky windsorské**. Ve hře je však množství ozvuků z Shakespearovy četby. Snad nejvíce se do ní promítají Ovidiovy *Proměny*, *Rytířova povídka z Canterbury* a *plutarchových Životů slavných Řeků a Římanů*, ale patrný je i vliv děl Johna Lylyho, Edmunda Spencera, Lucia Apuleia a jiných autorů.

První písemná zmínka o hře je z roku 1598 a tiskem vyšla v roce 1600. Badatelé se převážně přiklánějí k názoru, že ji dramatik napsal na přelomu let 1595–1596 k příležitosti šlechtického sňatku. Z narážek v textu lze dokonce usuzovat, že se premiéry zúčastnila sama královna Alžběta I. Nejasné zůstává, o čí svatbu šlo a kdy přesně se konala. Možná právě zde spočívá zdroj jisté nesrovnalosti. Doslovný název anglického titulu je **Sen středoletní noci**. Ta se v Anglii slavila jako noc letního slunovratu z 23. na 24. června. První český překladatel hry František Doucha, zřejmě inspirován německým překladem, dal hře odpovídající libozvučný název **Sen v noci svatojánské** (1855), který se (bez předložky „v“) v českém prostředí ujal. Tajemná, kouzelná noc před svátkem Jana Křtitele je tradičně spojená s pohanskými obyčejí a rituály odpovídajícími atmosféře hry. Problém je ale v tom, že podle přímých odkazů v textu se děj odehrává na přelomu dubna a května. Řada komentátorů na tento rozpor upozorňuje a snaží se ho objasnit. Zkoumá se, kdy vlastně v Anglii začíná léto či jaké další významy může nést slovo „midsummer“. Někteří soudí, že název autor upravil až podle data konkrétní události, k jejímuž uctění hru posléze uvedl. Konec konců nebylo by tomu tak v jeho případě poprvé. Hledají se i jiná vysvětlení, ale záhada přetrvává. S ohledem na časové odkazy v textu hry volí tento překlad název **Sen čarovné noci**.

Ze všech Shakespearových her je tato snad nejvíce založena na ozvučích anglického folkloru. Cykličnost přírodních dějů se vtiskává do jejího kompozičního rámce. Bylo to právě před rokem, při vítání prvního májového dne, kdy se milenci Lysandr a Hermie poprvé potkali, prvního května roku následujícího se pak spolu s ostatními berou. Ducha a obsahovou náplň pak hře dává původem starý pohanský svátek vítání jara, oslava lásky a plodnosti, v jehož předvečer se lidé houfně hrnou do lesů, stavějí májky, pálí ohně a tráví čas milostnými radovánkami. Folklorní je samozřejmě i celé pásmo duchů a nadpřirozených sil a v neposlední řadě množství citací z lidových písniček, přísloví či říkanek.

Shakespearovi se tu podařilo skloubit zdánlivě neslučitelné. Vypráví souběžně tři příběhy, které by se za normálních, „nesvátečních“ okolností nikdy neprotuly a jejichž společným jmenovatelem je láska, byť v různých podobách. Rámcem těchto příběhů je chystaná svatba vládce Thesea, slavného reka antických bájí, a královny Amazonek Hippolyty. Oba autor převzal v poangličtělé podobě, jakou jim vtiskl Chaucer. V pásmu nadpřirozených sil jsou jejich protějšky manželé král Oberon a královna Titanie. Tito mocní vládcové duchů udržují řád světa a přírody. Nyní jsou ale ve sporu o malé děcko, sporu tak kolosálním, že se kvůli němu řeky vylévají z břehů a mění se cykly počasí. Oba vznešené páry reprezentují lásku zralou, poučenou, ale poznamenanou nevěrami, dokonce mezi sebou navzájem. Kontrastně k příběhu rozhádaných velikanů se vypráví příběh lásky „neviných“ mladých Athéňanů, v leccem připomínajících Romea a Julii. Ale zatímco horoucí láska veronských milenců je pevný cit, jenž ty dva po jejich tragické smrti přežívá, milostná vzplanutí čtveřice vzájemně zaměnitelných zamilovaných ze **Snu čarovné noci** jsou spíše hrou přechodných vášní podléhajících čarovným silám. Odpor rodičů se z tohoto hlediska zdá nesmyslný. Vždyť stačí dát trochu času přírodě a vše zas bude, jak má být. Fatální láska až za hrob je pak z tohoto hlediska leda pro legraci, jak se to jeví „v nanejvýš žalostné komédii“ o Pyramovi a Thisbě v produkci upachtěných, ale zanícených ochotníků. Ti tvoří pásmo lidové a komické.

Různé podoby a projevy lásky se tak ve všech pásmech vzájemně střetávají a zrcadlí a dodávají hře i přes veškerou její rozmanitost vnitřní jednotu. Principem, který vše spojuje, je neustálá proměna daná měněním se úhlem pohledu. Však právě oči a od nich odvozená schopnost vnímání světa jsou v této hře všudypřítomnou metaforou. Nejde tu ale o bezbřehý relativismus. V pozadí všech těchto proměn je optimistická víra v to, že vše dobře dopadne, že svět se vyvíjí od chaosu k řádu, že momentální zmatky a bezvýhodné situace se nakonec nějak vyřeší.

Pramenem tohoto optimismu je příroda a přirozený řád věcí. Pokud se

lidské zákony staví proti přírodě a otec pod trestem zákona nutí dceru vzít si za manžela muže, kterého ona nemiluje, obrací řád světa vzhůru nohama. Uplyne pár let a dramatik začne s chmurami i hořkým posměchem zjišťovat, že obrácený svět je pravidlem a vrátit mu řád vyžaduje úsilí, jež je nad síly jedince (**Hamlet**), nebo že sama příroda je odsouzena k apokalyptickému zániku (**Král Lear**).

Z propracovaného vzorce lidí i duchů, velikanů i skřítků, milenců milovaných i nemilovaných, zabydlujících jednotlivá pásma hry, vystupují dvě postavy, které hranice pásem překračují a svou vitalitou a svěbytným člověčenstvím vytvářejí spojnice mezi nimi: Puk z říše duchů a Miky Špulka ze spolku ochotníků. Zatímco rarach Puk vnáší do hry poezii, lehkost a rozmarné rošťáctví, tkadlec Miky Špulka je sice poněkud těžkopádný, ale dobrosrdečný chachar, zcela oddaný divadlu a svým kolegům. Jistě že je směšný, ale oč je opravdovější než ti afektovaní paňáci, kteří se mu smějí.

Ve **Snu čarovné noci** se Shakespearovi podařilo spojit domácí folklorní tradici s antickou klasikou, dvorskou pastorálu s lidovou burleskou, nevázanou legraci či duchaplný vtíp s neodbytným vědomím konce lidské existence. Jak rozmanitá je materie příběhu, tak bohatý je i jazyk, který ji vyjadřuje. Odvážné básnické metafory se střídají s malebnými popisy krajiny plné konkrétních květů, zvuků a vůní, lidové popěvky se střetávají s jazykovými karamboly řemeslníků a parodií bombastického divadelního stylu, slovní ekvilibristika aristokratické zlaté mládeže osciluje mezi vzlety zaníceného vzývání a pády do pustého spílání, a to vše z valné části ve verších různorodých forem s nadpoloviční většinou veršů rýmovaných.

Sen čarovné noci je divadelní metaforou věčně proměnlivého světa. Oblíbené téma Shakespeara-dramatika, jímž je protiklad života a divadla, skutečnosti a snu, v této hře dospělo ke své mistrovské podobě, protože si ho za své vzal Shakespeare-básník, ten, jenž

*... uchváceným zrakem zírá
od země k nebi, z nebe na zemi,
a jak mu představivost v hlavě rodí
přízraky neskutečna, jeho pero
je uchopí a tomu, co nic není,
dá jméno, podobu a nový život.*

JIRÍ JOSEK

A MIDSUMMER
NIGHT'S DREAM

SEN
ČAROVNÉ NOCI

DRAMATIS PERSONAE

THESEUS, Duke of Athens
HIPPOLYTA, Queen of the Amazons
EGEUS, father to Hermia
LYSANDER, in love with Hermia
DEMETRIUS, in love with Hermia
HERMIA, in love with Lysander
HELENA, in love with Demetrius
FILOSTRATES, Master of the Revels to Theseus

OBERON, King of the Fairies
TITANIA, Queen of the Fairies
PUCK, or Robin Goodfellow
FIRST FAIRY, in Titania's service
PEASEBLOSSOM, fairy
COBWEB, fairy
MOTH, fairy
MUSTARDSEED, fairy

PETER QUINCE, a carpenter
NICK BOTTOM, a weaver
FRANCIS FLUTE, a bellows-mender
TOM SNOOT, a tinker
ROBIN STARVELING, a tailor
SNUG, a joiner

Other Fairies attending their King and Queen.
Attendants on Theseus and Hippolyta.
Scene: Athens, and a wood near it.

OSOBY

THESEUS, athénský vévoda
HIPPOLYTA, královna Amazonek
EGEUS, Hermiin otec
LYSANDR, zamilovaný do Hermie
DEMETRIUS, zamilovaný do Hermie
HERMIE, zamilovaná do Lysandra
HELENA, zamilovaná do Demetria
FILOSTRATES, Theseův pořadatel zábav

OBERON, král elfů a víl
TITANIE, královna elfů a víl
PUK, zvaný Darmoděj
PRVNÍ VÍLA, ve službách Titanie
HRÁŠEK, elf
PAVUČINKA, elf
SMÍTKO, elf
HOŘČIČKA, elf

PETR TRÁM, tesař
MIKY ŠPULKA, tkadlec
FRANTA PERLÍK, kovář
TOM DRÁT, dráteník
ROBIN NITKA, krejčí
PONK, truhlář

Víly a elfové v družinách Oberona a Titanie.
Sloužící Thesea a Hippolyty.
Místo děje: Athény a nedaleký les.

ACT I.

SCENE 1.

ATHENS. THE PALACE OF THESEUS.

Enter Theseus, Hippolyta, Philostrate, and attendants.

THESEUS Now, fair Hippolyta, our nuptial hour
Draws on apace; four happy days bring in
Another moon: but O, methinks, how slow
This old moon wanes! She lingers my desires,
Like to a step-dame or a dowager 5
Long withering out a young man revenue.

HIPPOLYTA Four days will quickly steep themselves in night;
Four nights will quickly dream away the time;
And then the moon, like to a silver bow
New bent in heaven, shall behold the night 10
Of our solemnities.

THESEUS Go, Philostrate,
Stir up the Athenian youth to merriments;
Awake the pert and nimble spirit of mirth;
Turn melancholy forth to funerals;
The pale companion is not for our pomp. 15

Exit Philostrate.

Hippolyta, I wooed thee with my sword,
And won thy love, doing thee injuries;
But I will wed thee in another key,
With pomp, with triumph and with revelling.

Enter Egeus, Hermia, Lysander, and Demetrius.

EGEUS Happy be Theseus, our renowned Duke! 20

THESEUS Thanks, good Egeus. What's the news with thee?

EGEUS Full of vexation come I, with complaint
Against my child, my daughter Hermia.
Stand forth, Demetrius. My noble lord,
This man hath my consent to marry her. 25
Stand forth, Lysander. And, my gracious Duke,
This man hath bewitched the bosom of my child;

JEDNÁNÍ I.

SCÉNA 1.

ATHÉNY. V THESEOVĚ PALÁCI.

Vystoupí Theseus, Hippolyta, Filostrates a sloužící.

THESEUS Čas naší svatby, krásná Hippolyto,
nám pádí vstříc. Už za čtyři dny vzejde
kýžený nový měsíc. Stará Luna
tu ale ještě pořád zaclání.
Brání mé touze jako macecha, 5
co syna obírá o dědictví.

HIPPOLYTA Čtyři dny zakratičko spolkně noc
a čtyři noci promění čas v sen,
než nový měsíc jak stříbrný luk
se napne na nebi a přivítá 10
tu slavnou událost.

THESEUS Filostrate,
zaříd', ať v Athénách se mladí baví,
ať je tu příjemně a veselo.
Smutek se hodí leda na funus,
ten bledý host k nám na oslavu nesmí. 15

Odejde Filostrates.

Hippolyto, mým námluvčím byl meč
a tvoji lásku jsem si vydobyl.
Náš sňatek ale bude provázet
zábava, radost, spokojenost, mír.

Vystoupí Egeus, Hermie, Lysandr a Demetrius.

EGEUS Můj vzácný vévodo Thesee, buďte zdrav! 20

THESEUS Nápodobně, Egee. Co nám chceš?

EGEUS Jsem rozzloben a jdu si stěžovat
na vlastní dítě, dceru Hermii.
Přístup blíž, Demetrie. Tento muž
má moje slovo, že si dceru vezme. 25
Lysandře, pojď sem. Ale tenhle, pane,
ji dokázal dočista pobláznit.

Thou, thou, Lysander, thou hast given her rhymes,
 And interchanged love-tokens with my child.
 Thou hast by moonlight at her window sung 30
 With feigning voice verses of feigning love,
 And stolen the impression of her fantasy
 With bracelets of thy hair, rings, gawds, conceits,
 Knacks, trifles, nosebags, sweetmeats, messengers
 Of strong prevailment in unhardened youth. 35
 With cunning hast thou filched my daughter's heart,
 Turned her obedience, which is due to me,
 To stubborn harshness. And, my gracious Duke,
 Be it so she will not here before your Grace
 Consent to marry with Demetrius, 40
 I beg the ancient privilege of Athens,
 As she is mine, I may dispose of her;
 Which shall be either to this gentleman,
 Or to her death, according to our law
 Immediately provided in that case. 45

THESEUS What say you, Hermia? Be advised, fair maid.
 To you your father should be as a god;
 One that composed your beauties, yea, and one
 To whom you are but as a form in wax
 By him imprinted and within his power 50
 To leave the figure or disfigure it.
 Demetrius is a worthy gentleman.

HERMIA So is Lysander.

THESEUS In himself he is;
 But in this kind, wanting your father's voice,
 The other must be held the worthier. 55

HERMIA I would my father looked but with my eyes.

THESEUS Rather your eyes must with his judgment look.

HERMIA I do entreat your Grace to pardon me.
 I know not by what power I am made bold,
 Nor how it may concern my modesty, 60
 In such a presence here to plead my thoughts;
 But I beseech your Grace that I may know
 The worst that may befall me in this case,
 If I refuse to wed Demetrius.

THESEUS Either to die the death or to abjure 65
 For ever the society of men.
 Therefore, fair Hermia, question your desires;
 Know of your youth, examine well your blood,

Tys, Lysandře, mé dítě ošálil
 veršičky, dárečky. Zpíval jsi jí
 pod okýnkem za svitu měsíce 30
 falešným hlasem o falešné lásce
 a popletl jí hlavu tretkami,
 prstýnky vlasů, šmuky, pugéty,
 cukrлаты a vším, nač nezkušená,
 nevinná holka skočí. Vetřel ses jí 35
 podloudně do srdce a ukradl ho.
 Z té, která vždycky otce poslouchala,
 udělalš palíčatou štěknu. Pane,
 jestli před vámi neslíbí, že se
 vdá za Demetria, pak žádám, abych, 40
 jak starý zákon Athén dovoluje,
 o vlastní dceři směl sám rozhodnout.
 Buďto si vezme tady toho pána,
 nebo dle zákona ji čeká smrt,
 což budiž bezodkladně vykonáno. 45

THESEUS Hermie, tak co? Buďte rozumná.
 Pro vás by měl váš otec být jak bůh.
 On stvořil vaši krásu. Vy jste vosk,
 jemuž on vtiskuje svou vlastní pečeť.
 Je v jeho moci udělat vás někým, 50
 anebo nikým, jak se rozhodne.
 Demetrius je ženich jaksepatri.

HERMIE Lysandr taky.

THESEUS Sám o sobě jistě.
 Protože ale nemá otcův hlas,
 pak nepatří se, aby patřil vám. 55

HERMIE Kéž by ho otec viděl jako já.

THESEUS Spíš hleďte vy na otcův úsudek.

HERMIE Milosti, prosím, omluvte mě. Nevím,
 kde se to ve mně vzalo, že se zde
 před vámi chovám takhle troufale. 60
 Chci se vás neskromně na cosi zeptat.
 Prosím vás, Milosti, povězte mi,
 co nejhoršího se mi může stát,
 pokud si Demetria nevezmu.

THESEUS Buď zemřete, anebo navždycky 65
 se musíte zříct mužské společnosti.
 A proto zkróťte rozumem svou touhu,
 myslete na své mládí, na svou krev,

	Whether, if you yield not to your father's choice, You can endure the livery of a nun, For aye to be in shady cloister mewed, To live a barren sister all your life, Chanting faint hymns to the cold fruitless moon. Thrice blessed they that master so their blood, To undergo such maiden pilgrimage; But earthlier happy is the rose distilled, Than that which withering on the virgin thorn Grows, lives and dies in single blessedness.	70 75
HERMIA	So will I grow, so live, so die, my lord, Ere I will my virgin patent up Unto his lordship, whose unwished yoke My soul consents not to give sovereignty.	80
THESEUS	Take time to pause; and, by the next new moon – The sealing-day betwixt my love and me, For everlasting bond of fellowship – Upon that day either prepare to die For disobedience to your father's will, Or else to wed Demetrius, as he would; Or on Diana's altar to protest For aye, austerity and single life.	85 90
DEMETRIUS	Relent, sweet Hermia; and, Lysander, yield Thy crazed title to my certain right.	
LYSANDER	You have her father's love, Demetrius; Let me have Hermia's; do you marry him.	
EGEUS	Scornful Lysander! True, he hath my love, And what is mine my love shall render him. And she is mine, and all my right of her I do estate unto Demetrius.	95
LYSANDER	I am, my lord, as well derived as he, As well possessed; my love is more than his; My fortunes every way as fairly ranked, If not with vantage, as Demetrius'; And, which is more than all these boasts can be, I am beloved of beauteous Hermia. Why should not I then prosecute my right? Demetrius, I'll avouch it to his head, Made love to Nedar's daughter, Helena, And won her soul; and she, sweet lady, dotes, Devoutly dotes, dotes in idolatry, Upon this spotted and inconstant man.	100 105 110

	zda není lepší otce poslechnout než obléknout si hábit jeptišky, zavřít se do temného kláštera, neplodné Luně zpívat chvalozpěvy a jalově živořit do smrti. Bud' třikrát sláva dívkám, které radši krev potlačí a zvolí tuhle cestu, ale květ, jenž dá světu plod, je na tom lépe než ten, co v plané cudnosti pro sebe roste, uvadá a zemře.	70 75
HERMIE	Tak já chci růst a uvadat a zemřít, než abych odevzdala panenství pánovi, o kterého nestojím. K tomu mě přece nikdo nesmí nutit.	80
THESEUS	Uvažte to a s novým měsícem, kdy já a moje drahá dáme si slib nehynoucí lásky, řeknete nám, jestli jste připravena radši zemřít než otce uposlechnout nebo zda si Demetria vezmete či snad se zaslíbíte božské Dianě a dožijete v přísném odloučení.	85 90
DEMETRIUS	Hermie, dej si říct. Ty, Lysandře, už přestaň bláznit. Ona patří mně.	
LYSANDR	Ty máš otcovu lásku, Demetrie. Já zase Hermiinu. Vem si jeho.	
EGEUS	Ty drzoune! Má moji lásku. Ano. A všechno, co je mé, mu z lásky dám. Ona je má, a proto právoplatně dám právo na ni Demetriovi.	95
LYSANDR	Mám stejný původ, pane, jako on. Mám stejně majetku a lásky víc. Vyrovnám se mu ve všem a jsem na tom lépe než Demetrius, protože, a to je na tom nejcennější, mě Hermie doopravdy miluje. Proč bych se vzdával svého nároku? Demetrius, jak víme, zahořel po Nedarově dceři Heleně a získal její srdce. Chudák děvče dál toho křiváka a falešníka oddaně, ale marně zbožňuje.	100 105 110

THESEUS I must confess that I have heard so much,
 And with Demetrius thought to have spoke thereof;
 But, being over-full of self-affairs,
 My mind did lose it. But, Demetrius, come;
 And come, Egeus; you shall go with me, 115
 I have some private schooling for you both.
 For you, fair Hermia, look you arm yourself
 To fit your fancies to your father's will;
 Or else the law of Athens yields you up –
 Which by no means we may extenuate – 120
 To death, or to a vow of single life.
 Come, my Hippolyta; what cheer, my love?
 Demetrius and Egeus, go along.
 I must employ you in some business
 Against our nuptial and confer with you 125
 Of something nearly that concerns yourselves.

EGEUS With duty and desire we follow you.
Exeunt all but Lysander and Hermia.

LYSANDER How now, my love! Why is your cheek so pale?
 How chance the roses there do fade so fast?

HERMIA Belike for want of rain, which I could well
 Beteem them from the tempest of my eyes. 130

LYSANDER Ay me! For aught that I could ever read,
 Could ever hear by tale or history,
 The course of true love never did run smooth;
 But either it was different in blood – 135

HERMIA O cross! Too high to be enthralled to low.

LYSANDER Or else misgraffed in respect of years –

HERMIA O spite! Too old to be engaged to young.

LYSANDER Or else it stood upon the choice of friends –

HERMIA O hell! To choose love by another's eyes. 140

LYSANDER Or, if there were a sympathy in choice,
 War, death, or sickness did lay siege to it,
 Making it momentary as a sound,
 Swift as a shadow, short as any dream;
 Brief as the lightning in the collied night, 145
 That, in a spleen, unfolds both heaven and earth,
 And ere a man hath power to say 'Behold!'
 The jaws of darkness do devour it up:
 So quick bright things come to confusion.

THESEUS Přiznám se, že jsem o tom taky slyšel
 a chtěl jsem o tom s Demetriem mluvit.
 Pro vlastní problémy jsem na to ale
 pozapomněl. Pojď, Demetrie, se mnou.
 A vy, Egee, též. Rád bych se s vámi
 důvěrně poradil o jisté věci. 115
 Vy, krásná Hermie, své pocity
 podřídte přáním svého tatínka,
 jinak nám nezbude než podvolit se
 athénským zákonům a vydat vás
 katovi, nebo poslat do kláštera. 120
 Jdem, Hippolyto. Jak je, miláčku?
 Demetrius a Egeus jdou s námi.
 Mám pro vás jisté pověření, páni,
 stran naší svatby, navíc vám chci říct
 i něco, co se týká pouze vás. 125

EGEUS Těší nás být vám ve všem všudy k službám.
Odejdou všichni kromě Lysandra a Hermie.

LYSANDR Lásko má! Proč ti líčka náhle zbledla?
 Před chvílí byla jak dvě růžičky.

HERMIE Zřejmě jim chybí vláha. Ale brzy
 je vodopád z mých očí zalije. 130

LYSANDR Ach ano, není případ v dějinách
 a nečetl jsem ani neslyšel,
 že by kdy láska měla hladký průběh.
 Buď ty dva rozděluje jejich původ – 135

HERMIE Je zlé, když vznešenost se koří lůze.

LYSANDR Nebo je rozděluje jejich věk –

HERMIE Je hnus, když stáří s mládím obcuje.

LYSANDR Nebo se musí řídit přáním jiných –

HERMIE Je děs, když sám si nesmíš lásku vybrat. 140

LYSANDR Nebo když najdou se dva sobě rovní,
 pak přijde válka, nemoc nebo smrt,
 a ten cit odezní jak tlesknutí,
 jak stín se mihne, pomine jak sen,
 jak blesk rozčísne temnou oblohu, 145
 na chvíli ozáří nebe i zem,
 a než si člověk řekne: „To je krása!“,
 čelisti černé noci nad ním sklappnou.
 Tak rychle všechno skvělé pohasne.

HERMIA	If then true lovers have been ever crossed, It stands as an edict in destiny. Then let us teach our trial patience, Because it is a customary cross, As due to love as thoughts and dreams and sighs, Wishes and tears, poor fancy's followers.	150 155
LYSANDER	A good persuasion. Therefore, hear me, Hermia. I have a widow aunt, a dowager Of great revenue, and she hath no child; From Athens is her house remote seven leagues; And she respects me as her only son. There, gentle Hermia, may I marry thee; And to that place the sharp Athenian law Cannot pursue us. If thou lovest me then, Steal forth thy father's house tomorrow night; And in the wood, a league without the town, Where I did meet thee once with Helena, To do observance to a morn of May, There will I stay for thee.	160 165
HERMIA	My good Lysander! I swear to thee, by Cupid's strongest bow, By his best arrow with the golden head, By the simplicity of Venus' doves, By that which knitteth souls and prospers loves, And by that fire which burned the Carthage queen, When the false Trojan under sail was seen, By all the vows that ever men have broke, In number more than ever women spoke, In that same place thou hast appointed me, tomorrow truly will I meet with thee.	170 175
LYSANDER	Keep promise, love. Look, here comes Helena. <i>Enter Helena.</i>	
HERMIA	God speed fair Helena! Whither away?	180
HELENA	Call you me fair? That fair again unsay. Demetrius loves your fair. O happy fair! Your eyes are lodestars; and your tongue's sweet air More tuneable than lark to shepherd's ear, When wheat is green, when hawthorn buds appear. Sickness is catching. O were favour so, Yours would I catch, fair Hermia, ere I go; My ear should catch your voice, my eye your eye, My tongue should catch your tongue's sweet melody.	185

HERMIE	Z toho lze soudit pouze jedině, že osud šťastné lásce nepřeje. Proto se učme trpělivosti. Lásku vždy bude doprovázet žal, vzdechy a stesky, slzy, marné sny a podobné projevy zoufalství.	150 155
LYSANDR	Souhlasím, Hermie. Však poslouchej. Mám tetu, už je vdova, která je dost bohatá a nemá žádné děti. Bydlí v domě dvacet mil od Athén a má mě ráda jako vlastního. Tam odejdem a já si tě tam vezmu. Athénské zákony tak daleko nesahají. Jestli mě miluješ, tak zítra navečer se vykrad' z domu a pospíchej do lesa za městem, kde jsem tě tenkrát potkal s Helenou, když vítali jsme první jitra v máji. Tam budu čekat.	160 165
HERMIE	Drahý Lysandře! Přísahám ti při Amorově luku, při jeho šípu lásky ze zlata, při hrdličkách, jež slouží Venuši, při všem, co vnáší dobro do duší, při ohni, v kterém Dido zemřela, když neunesla zradu Aenea, při mužských přísahách a slibech, jež se ukázaly jako klam a lež, zítra za tebou přijdu přesně tam, kam přeješ si, a co chceš, udělám.	170 175
LYSANDR	Tak platí, lásko. Jde sem Helena. <i>Vystoupí Helena.</i>	
HERMIE	Heleno! Krasavice! Kampak jdeš?	180
HELENA	Já že jsem krasavice? Ale kdež! Pro Demetria ty jsi vzorem krásy! Z tvých očí čte jak z hvězd. Když zazpíváš si, pro něho je to píseň skřiváncí, při níž hloh kvete, zem se roztančí. Kéž bys tak byla nemoc a já směla se nakazit. Pak by do mého těla přešlo to tvé. Tvůj zrak by stal se mým, tvůj zpěv by byl mým zpěvem nebeským.	185

Were the world mine, Demetrius being bated, 190
 The rest I'd give to be to you translated.
 O, teach me how you look, and with what art
 You sway the motion of Demetrius' heart.

HERMIA I frown upon him, yet he loves me still.

HELENA O that your frowns would teach my smiles such skill!

HERMIA I give him curses, yet he gives me love.

HELENA O that my prayers could such affection move!

HERMIA The more I hate, the more he follows me.

HELENA The more I love, the more he hateth me.

HERMIA His folly, Helena, is no fault of mine. 200

HELENA None, but your beauty; would that fault were mine!

HERMIA Take comfort: he no more shall see my face;
 Lysander and myself will fly this place.
 Before the time I did Lysander see,
 Seemed Athens as a paradise to me. 205
 O then, what graces in my love do dwell,
 That he hath turned a heaven unto a hell!

LYSANDER Helen, to you our minds we will unfold:
 tomorrow night, when Phoebe doth behold
 Her silver visage in the watery glass, 210
 Decking with liquid pearl the bladed grass,
 A time that lovers' flights doth still conceal,
 Through Athens' gates have we devised to steal.

HERMIA And in the wood, where often you and I
 Upon faint primrose beds were wont to lie, 215
 Emptying our bosoms of their counsel sweet,
 There my Lysander and myself shall meet;
 And thence from Athens turn away our eyes,
 To seek new friends and stranger companies.
 Farewell, sweet playfellow; pray thou for us; 220
 And good luck grant thee thy Demetrius!
 Keep word, Lysander; we must starve our sight
 From lovers' food till morrow deep midnight.

LYSANDER I will, my Hermia.
Exit Hermia.

Helena, adieu;

As you on him, Demetrius dote on you! 225
Exit.

Krom Demetria všeho bych se vzdala, 190
 kdybych se místo sebe tebou stala.
 Pověz, co dělat? Jak to dokázat,
 aby mne, a ne tebe, měl zas rád?

HERMIE Čím víc se mračím, tím on má mě radši.

HELENA Mé úsměvy ho přivádějí k pláči! 195

HERMIE Já nadávám mu, on mi lichotí.

HELENA Mé lichotky poslouchá s nechutí!

HERMIE Nesnáším ho, a on se ve mně vidí.

HELENA Miluji ho, a on mě nenávidí.

HERMIE Nemůžu za to, že tak po mně pase. 200

HELENA To teda můžeš. Pase po tvé kráse!

HERMIE Klid. Víc mě neuvidí. S Lysandrem
 už zítra večer z Athén utečem.
 Než jsem ho poznala, to město mi
 připadalo jak nebe na zemi. 205
 Teď láska má je ráj a Athény
 jsou horší nežli peklo pod zemí.

LYSANDR Heleno, dobře, svěříme se ti.
 Až zítra večer Luna zasvítí 210
 a rozprostře svůj stříbrojasný háv
 po vodních plochách i po stéblech trav,
 v čase, jenž milencům je věnován,
 my vykradem se pryč z athénských bran.

HERMIE A v lese, kde my dvě si od dětství
 vyměňovaly dívčí tajemství 215
 na palouku pokrytém pomněnkami,
 se sejdeme s Lysandrem v noci sami.
 Oba už máme Athén víc než dost,
 najdem si jinde lepší společnost.
 Sbohem, má družko z mládí, přej nám štěstí, 220
 a Demetria sbal, držím ti pěsti!
 Lysandře, zítra v noci máš mě zpět,
 zatím musíme láskou hladovět.

LYSANDR Přijdu, Hermie.
Odejde Hermie.

Heleno, buď zdráva.

Pro Demetria jen ty jsi ta pravá. 225
Odejde.

HELENA How happy some o'er other some can be!
 Through Athens I am thought as fair as she.
 But what of that? Demetrius thinks not so;
 He will not know what all but he do know.
 And as he errs, doting on Hermia's eyes, 230
 So I, admiring of his qualities.
 Things base and vile, holding no quantity,
 Love can transpose to form and dignity.
 Love looks not with the eyes, but with the mind;
 And therefore is winged Cupid painted blind. 235
 Nor hath Love's mind of any judgement taste;
 Wings and no eyes figure unheedy haste.
 And therefore is Love said to be a child,
 Because in choice he is so oft beguiled.
 As waggish boys in game themselves forswear, 240
 So the boy Love is perjured every where;
 For ere Demetrius looked on Hermia's eyne,
 He hailed down oaths that he was only mine;
 And when this hail some heat from Hermia felt,
 So he dissolved, and showers of oaths did melt. 245
 I will go tell him of fair Hermia's flight;
 Then to the wood will he tomorrow night
 Pursue her; and for this intelligence
 If I have thanks, it is a dear expense.
 But herein mean I to enrich my pain, 250
 To have his sight thither and back again.
Exit.

SCENE 2.

ATHENS. QUINCE'S HOUSE.

Enter Quince, Snug, Bottom, Flute, Snout, and Starveling.

QUINCE Is all our company here?
 BOTTOM You were best to call them generally, man by man,
 according to the scrip.
 QUINCE Here is the scroll of every man's name, which is
 thought fit, through all Athens, to play in our 5
 interlude before the Duke and the Duchess, on his
 wedding-day at night.
 BOTTOM First, good Peter Quince, say what the play treats

HELENA Někdo má štěstí, druhý smolař je.
 Podle všech hezká jsem jak Hermie.
 Pro Demetria jsem však ošklivá,
 očima jiných on se nedívá.
 Jak ona jemu omámila zrak, 230
 já na něj hledím zas jak na záznak.
 Nevábnou všednost láska promění
 ve vábivé předměty zbožnění.
 Ne v očích, ale v srdci láska vzniká,
 a proto má slepého pomocníka. 235
 Že neřídí se rozumem, ten kluk
 si lítá sem tam, všechno je mu fuk.
 Amor je dítě, co si rádo hraje,
 a proto láska vždycky potrhá je.
 A protože nic neví o světě, 240
 lže, vymýšlí si, všechno poplete.
 Než Demetrius potkal Hermii,
 mně sliboval, co teď slibuje jí.
 A tak ho rozehřál ten nový cit,
 že ke mně ochladl a ji chce mít. 245
 Prozradím mu, že utekli ti dva.
 Už teď vím přesně, jak se zachová.
 Vyrazí za ní. Sotva budu ráda,
 když jeho vděk mi přinese má zrada.
 Ta muka alespoň tím vykoupím, 250
 že budu smět je následovat s ním.
Odejde.

SCÉNA 2.

ATHÉNY. V DOMĚ PETRA TRÁMA.

Vystoupí Trám, Ponk, Špulka, Perlík, Drát a Nitka.

TRÁM Jsou tady všichni?
 ŠPULKA Ať se ti hromadně hlásej, jak jdou v tý hře
 jeden po druhým.
 TRÁM Tady mám seznam všech chlapů v Athénách,
 co maj na to, aby sehráli tu komédii, se kterou se 5
 chcem ukázat před naším panem vévodou a paní
 vévodkyní ten večer, co bude jejich svatba.
 ŠPULKA Ty, Petře Tráme, nejdřív nám musíš vysvětlit,

	on, then read the names of the actors, and so grow to a point.	10
QUINCE	Marry, our play is 'The most lamentable comedy, and most cruel death of Pyramus and Thisby'.	
BOTTOM	A very good piece of work, I assure you, and a merry. Now, good Peter Quince, call forth your actors by the scroll. Masters, spread yourselves.	15
QUINCE	Answer as I call you. Nick Bottom, the weaver.	
BOTTOM	Ready. Name what part I am for, and proceed.	
QUINCE	You, Nick Bottom, are set down for Pyramus.	
BOTTOM	What is Pyramus? A lover, or a tyrant?	
QUINCE	A lover, that kills himself most gallant for love.	20
BOTTOM	That will ask some tears in the true performing of it. If I do it, let the audience look to their eyes; I will move storms, I will condole in some measure. To the rest – yet my chief humour is for a tyrant. I could play Ercles rarely, or a part to tear a cat in, to make all split.	25
	The raging rocks And shivering shocks Shall break the locks Of prison gates; And Phibbus' car Shall shine from far And make and mar The foolish Fates.	30
	This was lofty! Now name the rest of the players. This is Ercles' vein, a tyrant's vein; a lover is more condoling.	35
QUINCE	Francis Flute, the bellows-mender.	
FLUTE	Here, Peter Quince.	
QUINCE	Flute, you must take Thisby on you.	40
FLUTE	What is Thisby? A wandering knight?	
QUINCE	It is the lady that Pyramus must love.	
FLUTE	Nay, faith, let me not play a woman; I have a beard coming.	
QUINCE	That's all one: you shall play it in a mask, and you may speak as small as you will.	45
BOTTOM	And I may hide my face, let me play Thisby too, I'll	

	o čem ta komédie je, a pak přečteš osazení. Nejsme přece žádný amatéři, ale profisenilní herci.	10
TRÁM	Tak jo. Ta hra má název „Nanejvýš žalostná komédie o překrutné smrti Pyrama a Thisby“.	
ŠPULKA	Parádní kus, to se musí nechat. Moc vtipná věc. A teď nám, Petře Tráme, přečti herecký osazení. Pánové, v řad nastoupit.	15
TRÁM	Přihlašte se, jak vás vyvolám. Miky Špulka, tkadlec.	
ŠPULKA	Zde. Přiděl mi roli a rovnou pokračuj.	
TRÁM	Špulko, ty budeš Pyramus.	
ŠPULKA	Tyranus? Co to je? Milenec, nebo tyran?	
TRÁM	Pyramus je milenec, co se galantně zamorduje z lásky.	20
ŠPULKA	To se musí podat, že budou slzy stříkat kolem. Ať si lidi vezmou deštník, protože až já spustím, to bude lijavec. Já je rozbřečím, že to nezažili. Co máš dál? Mně by totiž víc seděl ten tyran. Takovej Spatrakus nebo něco, kde bych moh bésnit, až by nezůstal kámen na kameni.	25
	Rány ran do černých bran, až hejna vran řvou děsem.	30
	Vtom slunce zář udeří v tvář, osud byl lhář, už nejsem.	
	To má grády! Přečti další osoby. Mně sedí spíš zuřivec a tyran, milenec je tak trochu moc nuda.	35
TRÁM	Franta Perlík, kovář.	
PERLÍK	Tady.	
TRÁM	Perlíku, pro tebe je tu Thisba.	40
PERLÍK	Kdo je Thisba? Potulný rytíř?	
TRÁM	To je ta ženská, co ji Pyramus miluje.	
PERLÍK	To ne. Já nechci hrát ženskou. Nechávám si zrovna narůst knírek.	
TRÁM	To nevádí. Knírek schováš pod roušku. Ale musíš mluvit hodně tenounce.	45
ŠPULKA	Kdybych si moh nasadit roušku, já bych tu Pizdu vzal.	

	speak in a monstrous little voice. 'Thisne, Thisne!' 'Ah, Pyramus, lover dear! Thy Thisby dear, and lady dear!'	50
QUINCE	No, no; you must play Pyramus; and, Flute, you Thisby.	
BOTTOM	Well, proceed.	
QUINCE	Robin Starveling, the tailor.	
STARVELING	Here, Peter Quince.	55
QUINCE	Robin Starveling, you must play Thisby's mother. Tom Snout, the tinker.	
SNOUT	Here, Peter Quince.	
QUINCE	You, Pyramus' father; myself, Thisby's father; Snug, the joiner; you, the lion's part. And, I hope, here is a play fitted.	60
SNUG	Have you the lion's part written? Pray you, if it be, give it me, for I am slow of study.	
QUINCE	You may do it extempore, for it is nothing but roaring.	
BOTTOM	Let me play the lion too. I will roar, that I will do any man's heart good to hear me; I will roar, that I will make the Duke say: 'Let him roar again, let him roar again.'	65
QUINCE	And you should do it too terribly, you would fright the Duchess and the ladies, that they would shriek; and that were enough to hang us all.	70
ALL	That would hang us, every mother's son.	
BOTTOM	I grant you, friends, if that you should fright the ladies out of their wits, they would have no more discretion but to hang us. But I will aggravate my voice so that I will roar you as gently as any sucking dove; I will roar you and 'twere any nightingale.	75
QUINCE	You can play no part but Pyramus; for Pyramus is a sweet-faced man; a proper man, as one shall see in a summer's day; a most lovely gentleman-like man: therefore you must needs play Pyramus.	80
BOTTOM	Well, I will undertake it. What beard were I best to play it in?	
QUINCE	Why, what you will.	85
BOTTOM	I will discharge it in either your straw-colour	

	Umím totiž mluvit hrozně vysoko. „Pizdo má! Pizdo!“ „Ó, Tyrane, miláčku! Tady je tvá nejdražší Pizda.“	50
TRÁM	Ne! Ne! Ty budeš hrát Pyrama a Perlík zosobní Thisbu.	
ŠPULKA	Tak dál.	
TRÁM	Robin Nitka, krejčí.	
NITKA	Tady jsem, pane Trám.	55
TRÁM	Robine Nitko, ty budeš Thisbina matka. Tom Drát, dráteník.	
DRÁT	Zde.	
TRÁM	Ty budeš Pyramův otec. Já si dám Thisbina tatínka. Ponk, truhlář. Na tebe tu zbyl ten lev, čímž, jak doufám, máme všechny role obsazený.	60
PONK	Máte tu roli lva rozepsanou zvlášť? Prosím vás, dejte mi to hned. Mně text neleze moc do palice.	
TRÁM	Můžeš volně improvizovat. Je to jenom řvaní.	
ŠPULKA	Dej mi toho lva. Já budu rvát a rvát, až bude každému srdce usedat. Budu rvát tak, že sám vévoda bude škemrat: „Ať řve dál! Ať řve dál!“	65
TRÁM	Kdybys řval moc divoce, vévodkyni a všechny dámy bys polekal, až by začaly ječet, a nakonec by nás ještě pověsili.	70
VŠICHNI	Skončili bysme na šibenici. Jeden jako druhej.	
ŠPULKA	Přátelé, něco vám povím, kdybyste vy řvali a ty dámy vyděsili k smrti, tak jim pochopitelně nezbyde nic jinýho než nás všechny pověsit. Ale já budu rvát milounce, já budu rvát něžně jako cukrující hrdlička. Já vám budu rvát sladounce jako slaviček.	75
TRÁM	Ty budeš hrát Pyrama a basta, protože Pyramus je fešák a charakter a takovejch se vidí málo. Je to nóbl sympatickej mužskej, takže nikdo jinej než ty ho hrát nemůže.	80
ŠPULKA	Tak já ho teda беру. Co si mám pořídit za vous? Co myslíš?	
TRÁM	To nechám na tobě.	85
ŠPULKA	Vidím to na bíbra v barvě slámy. Nebo by to moh bejt	

beard, your orange-tawny beard, your purple-in-grain beard, or your French-crown-colour beard, your perfect yellow.

QUINCE Some of your French crowns have no hair at all, 90
and then you will play bare-faced. But, masters, here
are your parts; and I am to entreat you, request
you and desire you, to con them by tomorrow night;
and meet me in the palace wood, a mile without the
town, by moonlight; there will we rehearse, for if 95
we meet in the city, we shall be dogged with
company, and our devices known. In the meantime
I will draw a bill of properties, such as our play
wants. I pray you, fail me not.

BOTTOM We will meet; and there we may rehearse most 100
obscenely and courageously. Take pains, be perfect;
adieu.

QUINCE At the Duke's oak we meet.

BOTTOM Enough; hold, or cut bow-strings.

Exeunt.

ostře oranžovej knír. Anebo co to pojmout jako rudý licousy? Ovšem nejlepší asi bude zlatá nebo kanárkově žlutá francouzská bradka.

TRÁM Do ničeho francouzskýho bych nešel. Nejdřív je to 90
samý „si, si“ a „merci“ a nakonec máš syfilis a vypadaj
ti vlasy. Tady jsou vaše role, pánové. A, prosím vás,
do zítřka ať mi to umíte nazpaměť. Sejdeme se
v zámeckým lese za městem, hned jak vyjde měsíc.
Tam to nazkoušíme, protože tady ve městě 95
to nejde. Všude jsou čumilové a to by pak nebylo
žádný překvapení. Já mezitím sestavím
seznam rekvizit, co jsou k takový komédii
nezbytný. Tak, prosím vás, nenechte mě ve štychu.

ŠPULKA Sejdeme se tam, směle to nazkoušíme a pak jim 100
ukážem takovou divadelní perforaci, že se budou
divit. Tak zatím.

TRÁM Zítra u vévodova dubu.

ŠPULKA To se ví. Dáme do toho všechno, nebo nic.

Odejdou.

ACT II.

SCENE 1.

A WOOD NEAR ATHENS.

Enter, from opposite sides, a Fairy, and Puck.

- PUCK How now, spirit! Whither wander you?
- FAIRY Over hill, over dale,
Thorough bush, thorough brier,
Over park, over pale,
Thorough flood, thorough fire, 5
I do wander everywhere,
Swifter than the moon's sphere;
And I serve the fairy queen,
To dew her orbs upon the green.
The cowslips tall her pensioners be, 10
In their gold coats spots you see;
Those be rubies, fairy favours,
In those freckles live their savours.
I must go seek some dewdrops here
And hang a pearl in every cowslip's ear. 15
- Farewell, thou lob of spirits; I'll be gone;
Our queen and all our elves come here anon.
- PUCK The king doth keep his revels here tonight;
Take heed the queen come not within his sight;
For Oberon is passing fell and wrath, 20
Because that she as her attendant hath
A lovely boy, stolen from an Indian king;
She never had so sweet a changeling;
And jealous Oberon would have the child
Knight of his train, to trace the forests wild; 25
But she perforce withholds the loved boy,
Crowns him with flowers and makes him all her joy.
And now they never meet in grove or green,
By fountain clear, or spangled starlight sheen,
But, they do square, that all their elves for fear 30
Creep into acorn-cups and hide them there.
- FAIRY Either I mistake your shape and making quite,

JEDNÁNÍ II.

SCÉNA 1.

V LESE U ATHÉN.

Vystoupí z jedné strany Víla, z druhé Puk.

- PUK Vílo, vílo! Kampak jdeš?
- VÍLA Přes hory a přes údolí,
mlázím, hložím, trním,
vodou, bahnem, prachem z polí
deru se a brodím. 5
Hned jsem tady, hned jsem tam,
každý koutek v lese znám.
Královně víl sloužím hbitě.
Rosu kropím na pažitě,
kde pak ona tančí v reji. 10
Petrklíče přihlížejí
jako dvorská družina.
Každý zlaté roucho má.
Ozdobím je ještě více,
z rosy dám jim náušnice. 15
- A už mě nezdržuj, ty kluku drzý.
Královna s vílami tu budou brzy.
- PUK Královna ať jde radši o dům dál.
Na tomhle místě hoduje dnes král.
Oberon se moc zlobí, že si k sobě 20
na vychování vzala krásné robě,
kluka, co patřil indickému králi,
než mu ho ti dva vládci duchů vzali.
Žárlivý Oberon to dítě chce
za panoše, však jeho manželce 25
se líbí víc chlapečka rozmazlovat,
zdobit ho květy, krmit, hýčkat, chovat.
Když potkají se nyní kdekoli,
v lese, u studánky či na poli,
strhne se křik, že elfi strnou hrůzou 30
a do misek od žaludů si vlezou.
- VÍLA Jestli mě oči nepletou, pak ty

	Or else you are that shrewd and knavish sprite Called Robin Goodfellow. Are not you he That frights the maidens of the villagery; 35 Skim milk, and sometimes labour in the quern And bootless make the breathless housewife churn; And sometime make the drink to bear no barm; Mislead night-wanderers, laughing at their harm? Those that Hobgoblin call you and sweet Puck, 40 You do their work, and they shall have good luck. Are not you he?
PUCK	Thou speak'st aright; I am that merry wanderer of the night. I jest to Oberon and make him smile When I a fat and bean-fed horse beguile, 45 Neighing in likeness of a filly foal; And sometime lurk I in a gossip's bowl, In very likeness of a roasted crab, And when she drinks, against her lips I bob And on her withered dewlap pour the ale. 50 The wisest aunt, telling the saddest tale, Sometime for three-foot stool mistaketh me; Then slip I from her bum, down topples she, And 'tailor' cries, and falls into a cough; And then the whole quire hold their hips and laugh, 55 And waxen in their mirth and neeze and swear A merrier hour was never wasted there. But, room, fairy! Here comes Oberon.
FAIRY	And here my mistress. Would that he were gone! <i>Enter, from one side, Oberon, with his train; from the other, Titania, with hers.</i>
OBERON	Ill met by moonlight, proud Titania. 60
TITANIA	What, jealous Oberon! Fairies, skip hence. I have forsworn his bed and company.
OBERON	Tarry, rash wanton; am not I thy lord?
TITANIA	Then I must be thy lady; but I know When thou hast stolen away from fairy land, 65 And in the shape of Corin sat all day, Playing on pipes of corn and versing love To amorous Phillida. Why art thou here, Come from the farthest step of India? But that, forsooth, the bouncing Amazon, 70 Your buskined mistress and your warrior love,

	budeš ten skřítek, rarach podšitý, jedněmi zvaný Darmoděj. Vid', že jsi ten, který holky ze vsi ve snech děsí, 35 smetanu tajně líže, hospodyni do mlejnků sype prach a ubrus špiní. Čepici pěny z piva sfoukne rád a směle druhých dokáže se smát. Jiným jsi známý jako Puk či Štístko, 40 těm sloužíš a ty těší, když jsi blízko. Je to tak?
PUK	Správně. Já jsem původce všech dobrých vtipů i zlých legrace. Jsem Oberonův šašek. Zasměje se, když na hřebce, co na louce se pase, 45 zařehtám jako rujná klisna. Jindy se schovám babce v hrnku plném bryndy, proměněn v křížalu. Když srkne si, cvrnknu jí o ret, což ji vyděsí, a ona se tou bryndou pobryndá. 50 Když tetka k dobru smutný příběh dá, změním se ve stoličku a pak hnedka jí ucuknu a vyděšená tetka zakřičí: „Jů!“ a padne na zadnici. Tragédie se změní v taškařici. 55 Každý se chce tá, co mu stačí síly, prý větší švandu ještě nezažili. Radši se ztrať! Oberon už sem jde.
VÍLA	Má paní taky! To zle dopadne. <i>Vystoupí z jedné strany Oberon s družinou, z druhé strany Titanie s družinou.</i>
OBERON	Nerad tě vidím, pyšná Titanie. 60
TITANIE	Žárlivec Oberon! Jdem jinam, víly. Dala jsem slib, že s ním nic nechci mít.
OBERON	Tak moment, madam, nejsem snad tvůj manžel?
TITANIE	Bývávalo. Pak odešel jsi ale ze země duchů za jakousi slečnou 65 a jako pastýř hrál jí na šalmaj a skládal pro ni sladké sonety. Co tady děláš? A proč ses k nám vrátil z druhého konce světa? Že to je kvůli tvé milence, té Amazonce, 70 té tlusté vojandě v bagančatech?

	To Theseus must be wedded, and you come To give their bed joy and prosperity.	
OBERON	How canst thou thus for shame, Titania, Glance at my credit with Hippolyta, Knowing I know thy love to Theseus? Didst thou not lead him through the glimmering night From Perigenia, whom he ravished? And make him with fair Aegles break his faith, With Ariadne and Antiopa?	75 80
TITANIA	These are the forgeries of jealousy, And never, since that middle summer's spring, Met we on hill, in dale, forest or mead, By paved fountain or by rushy brook, Or in the beached margent of the sea, To dance our ringlets to the whistling wind, But with thy brawls thou hast disturbed our sport. Therefore the winds, piping to us in vain, As in revenge, have sucked up from the sea Contagious fogs; which falling in the land Hath every pelting river made so proud That they have overborne their continents. The ox hath therefore stretched his yoke in vain, The ploughman lost his sweat, and the green corn Hath rotted ere his youth attained a beard; The fold stands empty in the drowned field, And crows are fatted with the murrion flock; The nine men's morris is filled up with mud, And the quaint mazes in the wanton green For lack of tread are undistinguishable. The human mortals want their winter cheer; No night is now with hymn or carol blest. Therefore the moon, the governess of floods, Pale in her anger, washes all the air, That rheumatic diseases do abound. And thorough this distemperature we see The seasons alter: hoary-headed frosts Far in the fresh lap of the crimson rose, And on old Hiems' thin and icy crown An odorous chaplet of sweet summer buds Is, as in mockery, set; the spring, the summer, The childing autumn, angry winter, change Their wonted liveries, and the mazed world, By their increase, now knows not which is which.	85 90 95 100 105 110

	Má si brát Thesea. Že ty jsi přišel štěstí jim přát a žehnat jejich loži?	
OBERON	Titanie, ty se mi nestydíš vyčítat moje pletky s Hippolytou, když víš, že vím o těch tvých s Theseem? Vzpomeň si, jak's ho nejdřív ukradla Perigenii, kterou znásilnil. Vzápětí s tebou zradil Aeglu, pak Ariadnu, potom Antiopu!	75 80
TITANIE	To všechno jsou žárlivé výmysly, jimiž mě stíháš od loňského léta. Kdekoli jsem, ať v lese, na louce, v údolí, v kopcích, u studánky nebo na břehu moře, a chci zatančit oslavný tanec větru, ty se zjevíš a hádkou rušíš moji zábavu. A vítr, vida, že je přehlížen, ze msty k nám zahnal z moře vysáté škodlivé páry, jež zalehly zem. Proti nim řeky vzbouřily se tak, že z břehů vylily se. Takže marně se volek brodí v blátě po kolena a oráč cedí pot. Obilí hnije na polích dřív, než stačí obrůst vousem. Ohrady pusté jsou a pod vodou a hejna vran se živí na mršinách. Kde hrál se mlýnek, je teď bažina a cesty, které lemovala zeleň, jsou zarostlé, mokré a neprůchodné. Na zimní besedy chuť není, svátky se neslaví, koledy nezpívají. A proto Luna, která vládne vodám, je bledá zlostí a vzduch bičuje vlhkostí, která leze do kostí. Ten všeobecný nelad převrací řád přírody. Čerstvé růžičce do klína vniká chundelatý mráz a na vyzáblých skráních Zimy směšně vykvétá víněk voňavoučkových květů. Jaro a léto, hojný podzim nebo úporná zima vyměňují si navzájem šat a svět už nepozná, jaké je právě roční období.	85 90 95 100 105 110

	And this same progeny of evils comes From our debate, from our dissension; We are their parents and original.	115
OBERON	Do you amend it then; it lies in you. Why should Titania cross her Oberon? I do but beg a little changeling boy, To be my henchman.	120
TITANIA	Set your heart at rest. The fairy land buys not the child of me. His mother was a votaress of my order; And, in the spiced Indian air, by night, Full often hath she gossiped by my side, And sat with me on Neptune's yellow sands, Marking the embarked traders on the flood, When we have laughed to see the sails conceive And grow big-bellied with the wanton wind; Which she, with pretty and with swimming gait Following, her womb then rich with my young squire, Would imitate, and sail upon the land, To fetch me trifles, and return again, As from a voyage, rich with merchandise. But she, being mortal, of that boy did die; And for her sake do I rear up her boy, And for her sake I will not part with him.	125 130 135
OBERON	How long within this wood intend you stay?	
TITANIA	Perchance till after Theseus' wedding-day. If you will patiently dance in our round And see our moonlight revels, go with us; If not, shun me, and I will spare your haunts.	140
OBERON	Give me that boy, and I will go with thee.	
TITANIA	Not for thy fairy kingdom. Fairies, away! We shall chide downright, if I longer stay.	145
	<i>Exit Titania with her train.</i>	
OBERON	Well, go thy way; thou shalt not from this grove Till I torment thee for this injury. My gentle Puck, come hither. Thou rememberest Since once I sat upon a promontory, And heard a mermaid on a dolphin's back Uttering such dulcet and harmonious breath That the rude sea grew civil at her song And certain stars shot madly from their spheres, To hear the sea-maid's music?	150

	Všechny ty zmatky odehrávají se jen kvůli nám a naší rozepři. My za to můžem, my jsme jejich zdroj.	115
OBERON	Naprav to tedy. Příležitost máš. Stačí, když nebudeš mi odporovat a dáš mi zpátky toho kluka, jehož chci za panoše.	120
TITANIE	Na to zapomeň. Za celou říši víl ho nevyměním. Maminka toho chlapce byla mou komornou v Indii. My dvě jsme často sedávaly na zlatém písku pláže a klábosily. Dívaly jsme se na loď na moři a smály se, když obtěžkal je mocný severák a břicha jejich plachet nafoukl. Ona je skvěle napodobovala. Nosila tehdy v bříšku mého chlapce a hrála loď, co pluje za obchodem na pevninu a pak se vrací zpět s nákladem tretek pro mě. Byla ale smrtnelná. Při porodu zemřela. Už kvůli ní se o něj postarám. Už kvůli ní ho z rukou nevydám.	125 130 135
OBERON	Jak dlouho se chceš zdržet v tomhle lese?	
TITANIE	Přinejmenším do Theseovy svatby. Chceš-li si s námi v kole zatančit při světle Luny, pojď. A pokud ne, příště se my dva z dálky vyhněme.	140
OBERON	Když mi dáš toho kluka, půjdu s tebou.	
TITANIE	Ne, ani za nic! Zůstat ještě chvíli, zase se pohádáme. Jdeme, víly. <i>Odejde Titanie se svou družinou.</i>	145
OBERON	Jen jdi! Mé pomstě ale neujdeš. Něco si vytrpíš, než z lesa zmizíš. Můj milý Puku, pojď sem! Vzpomínáš si? Z útesu nad mořem jsem jednou slyšel zpěv mořské panny, která připlula na zádech delfína. Zpívala tak kouzelně, že i moře rázem ztichlo a hvězdy z drah se odchýlily, aby ji mohly zblízka slyšet.	150